

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۱ کرج

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰

نام و نام خانوادگی:		آزمون درس: فارسی ۱		نمره به عدد:	
نام دبیر: فضلی		تاریخ آزمون: ۹۹/۱۰/۲۰		نمره به حروف:	
کلاس: دهم		مدت آزمون: ۹۰ دقیقه		تعداد صفحات: ۲	
شماره صندلی:					
ردیف	صفحه: ۱				بارم
۱	قلمرو زبانی: (۷ نمره) معنی واژگان مشخص شده را بنویسید . الف) در حضيض هم می توان عزیز بود. ب) زین نمط آن مست شده از غرور پ) دلا معاش چنان کن ت) تویی رزاق هر پیدا و پنهان ث) چنان که در کرامت و فراغ با پارس رسیدیم . ج) در میان جفت واژه های زیر، چند جفت هم معنا وجود دارد؟ (غلغله، هنگامه) (بیشه، حرفه) (شندر غاز، اردک) (غنا، توانگری) (دولت، خوشبختی) (فجر، شفق) (نجابت، اصالت) (سودا، عشق) (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش				۱/۵
۲	در ابیات و عبارت های زیر غلط های املائی را مشخص کرده و شکل صحیح هر یک را بنویسید. الف) دست معلم از وغب حیوان روان شد و فکّ زیرین را پیممود. ب) در قرآن حیاط دل ها بود، چون تن به گناه و ذلّت بیالاید به قرآن پاک گردد . پ) وین بوم مهنت از پی آن تا کند خراب بر دولت آشیان شما نیز بگذرد. ت) گل به همه رنگ و برازنده گی می کند از پرتو من زندگی				۱
۳	واژه صحیح را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) هر که در (مصلخ - مسلخ) گرمابه بود، همه به پای خاسته بودند. ب) و فلق محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت (گزارده ای - گذارده ای) .				۰/۵
۴	نوع حذف را در جملات زیر مشخص کنید. الف) « نیکو خو ، بهتر هزار بار از نیکو رو » ب) « هم نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم نشین بد. »				۰/۵
۵	جدول زیر را کامل کنید. (با حفظ شخص)				۰/۷۵
فعل		زمان		ساخت منفی فعل	
شنیده بودی				مضارع اخباری	

ردیف	صفحه: ۲	بارم
۶	معنای پسوند (ـ ک) را در واژه « خورجینک » بنویسید.	۰/۵
۷	<p>متن زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید .</p> <p>گفته‌اند « نیکوترین » از بهر آن بود که یوسف صدّیق، وفادار بود و یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود، و زلیخا در عشق و درد او بی‌قرار بود، و اندوه و شادی در این قصّه بسیار بود، و خبردهنده از او، ملکِ جبّار بود. ملکِ تعالی او را دولت بر دولت زیادت کرد و مملکت و نبوّت، زیادت بر زیادت کرد، تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواستِ خداوندِ غیب دان برابر نیاید!</p> <p>الف) نوع دو حرف «واو» مشخص شده را در عبارت فوق بنویسید.</p> <p>ب) یک واژه دو تلفظی پیدا کنید.</p> <p>پ) در گروه اسمی « این قصّه » هسته و وابسته را مشخص کنید..</p> <p>ت) نقش دستوری « وفادار » و « زلیخا » و « صبر » را بنویسید.</p>	۲
۸	نقش ضمیر متصل « ش » در مصراع « خدای در همه حال از بلا نکه دارد » چیست؟	۰/۲۵
۹	<p>قلمرو ادبی: (۵ نمره)</p> <p>دو آرایه ادبی در بیت زیر مشخص کنید.</p> <p>لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی گوش ماند</p>	۰/۵
۱۰	<p>در عبارت « این قصّه عجیب‌ترین قصه‌هاست، زیرا هم فرقت بوده، هم وصلت، هم راحت بود، هم آفت، هم وفا، هم جفا »</p> <p>الف) یک نمونه سجع را نشان دهید .</p> <p>ب) کدام نوع رابطه معنایی بر زیبایی این سخن افزوده است؟</p> <p>پ) بین کلمات « وفا » و « جفا » علاوه بر سجع و تضاد چه آرایه دیگری وجود دارد؟</p>	۰/۷۵
۱۱	<p>با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد هم رونق زمان شما نیز بگذرد آب اجل که هست گلوگیر خاصّ و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد بر تیر جورتان ز تحمّل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد</p> <p>الف) در بیت اوّل ردیف و قافیه را مشخص کنید.</p> <p>ب) در ترکیب « آب اجل » چه آرایه ادبی وجود دارد؟</p> <p>پ) در بیت سوم یک « مجاز » بیابید.</p>	۱
۱۲	<p>پدیدآورندگان آثار زیر را ذکر نمایید.</p> <p>الف) تاق آبی ب) الهی‌نامه پ) دیوار</p>	۰/۷۵

ردیف	صفحه: ۳	بارم										
۱۳	با توجه به شعر نیما، « چشمه » نماد چه کسانی است؟	۰/۵										
۱۴	در متن زیر، عبارت کنایی را مشخص کرده و مفهوم کنایی آن را بنویسید. « صاد معلم ما بود، کارش نگار نقشه قالی بود و در آن دستی نازک داشت.»	۰/۵										
۱۵	مشبّه‌به در بیت « گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف » کدام است؟ الف) صدف ب) تیر پ) هدف ت) کف	۰/۲۵										
۱۶	هر یک از موارد ستون (الف) را به آرایه مربوطه در ستون (ب) وصل کنید. (در ستون ب یک مورد اضافی است)	۰/۷۵										
<table><tr><th>قسمت الف</th><th>قسمت ب</th></tr><tr><td>۱- درختان را دوست دارم که به احترام تو قیام کرده‌اند.</td><td>الف) ایهام</td></tr><tr><td>۲- ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع</td><td>ب) نماد</td></tr><tr><td>۳- غبار راهگذارت کجاست تا حافظ / به یادگار نسیم صبا نگه دارد</td><td>پ) حسن تعلیل</td></tr><tr><td></td><td>ت) استعاره</td></tr></table>			قسمت الف	قسمت ب	۱- درختان را دوست دارم که به احترام تو قیام کرده‌اند.	الف) ایهام	۲- ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع	ب) نماد	۳- غبار راهگذارت کجاست تا حافظ / به یادگار نسیم صبا نگه دارد	پ) حسن تعلیل		ت) استعاره
قسمت الف	قسمت ب											
۱- درختان را دوست دارم که به احترام تو قیام کرده‌اند.	الف) ایهام											
۲- ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع	ب) نماد											
۳- غبار راهگذارت کجاست تا حافظ / به یادگار نسیم صبا نگه دارد	پ) حسن تعلیل											
	ت) استعاره											
۱۷	<p>قلمرو فکری: (۸ نمره)</p> <p>ابیات و عبارت‌های زیر را به نثر ساده و روان برگردانید.</p> <p>الف) همه کس را به سزا حق شناس باش، خاصه قرابت خویش را</p> <p>ب) به زبان، دیگر مگو و به دل، دیگر مدار</p> <p>پ) بر جور تیرتان ز تحمل سپر کنیم</p> <p>ت) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان</p> <p>ث) وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند</p> <p>ج) ابر ز من حامل سرمایه شد</p> <p>چ) هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید</p> <p>ح) سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵										
۱۸	در بیت زیر، منظور از «گهر تابناک» چیست؟ قطره باران که در افتد به خاک زو بدمد بس گهر تابناک	۰/۵										
۱۹	عبارت « اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن. » بر کدام ویژگی اخلاقی تأکید دارد؟	۰/۵										

ردیف	صفحه: ۴	بارم
۲۰	در بیت زیر مقصود از « رمه » و « چوپان » چیست؟ ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد	۰/۵
۲۱	به چه دلیل نویسنده معتقد است که « مثل قرآن مثل آب روان است. »	۰/۵
۲۲	در مثل « گندمنمای جو فروش مباش » آدمی را از چه کاری بر حذر می دارد؟	۰/۵
۲۳	مصرع «هیچ گودالی را چنین رفیع ندیده بودم» با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟ الف) شَرَفَ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ ب) وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ	۰/۲۵
۲۴	در همه گزینه‌ها، مفهوم آیه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ» دیده می‌شود، به جز <u>گزینه</u> ؛ الف) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد ب) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد پ) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد ت) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت ناچار، کاروان شما نیز بگذرد	۰/۲۵
۲۵	در مصرع « گل از شوق تو خندان در بهار است » منظور از « خندان بودن گل » چیست؟	۰/۵
۲۶	در بیت زیر به کدام صفات الهی اشاره شده است؟ (دو مورد) توویی رزاق هر پیدا و پنهان توویی خلاق هر دانا و نادان	۰/۵
	جمع بارم	۲۰
	سربلند و پیروز باشید	